

Keuzedeel mbo

Assisteren bij zorg en welzijn

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0745

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer Zorg, welzijn en sport
Op: 08-09-2016

1. Algemene informatie

D1: Assisteren bij zorg en welzijn

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Ja

Scholingsbehoefte/landelijke herkenbaarheid

Binnen de zorg zijn er gastvrouwen/mannen en huiskamerbegeleiders die zich graag willen ontwikkelen en een grote waarde hebben voor de cliënten. Omdat een gehele opleiding teveel van hen vraagt maar wel vaardigheden en kennis nodig hebben om deze cliënten te assisteren bij laagcomplexe basiszorg is dit keuzedeel een enorme aanwinst. Tevens leren zij het vak, krijgen inzicht in cliënten en kunnen daar waar mogelijk door studeren. De werkprocessen die hierin gevraagd worden sluiten naadloos aan.

Omdat er veel behoefte is aan 'nieuwe zorgverleners' kunnen mensen op deze manier kennismaken met het vak maar ook met het leren en ontwikkelen van zichzelf. Vooral volwassenen die al een tijd niet gestudeerd hebben maar wel willen werken in de zorg is dit een mooie opstap waarin wel die vaardigheden nodig zijn voor het welzijn van de cliënt en diens naasten. Dit geldt niet alleen voor volwassenen maar ook voor jongeren die minder kans op de arbeidsmarkt hebben om ze op deze manier een succeservaring op te laten doen.

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Relevantie van het keuzedeel

Dit verbredende keuzedeel geeft de beginnend beroepsbeoefenaar betere kansen op de arbeidsmarkt. De beginnend beroepsbeoefenaar kan door de verbreding van zijn vakkennis en vaardigheden flexibeler worden ingezet binnen zorginstellingen, welzijnsorganisaties, het onderwijs of de kinderopvang. Dit is voor zowel de beginnend beroepsbeoefenaar als de werkgever een meerwaarde. Daarnaast kan de beginnend beroepsbeoefenaar met dit keuzedeel doorgroeien naar een vervolgopleiding op niveau 3 (zoals Verzorgende-IG of Pedagogisch medewerker kinderopvang).

Beschrijving van het keuzedeel

Dit verbredende keuzedeel omvat assisterende werkzaamheden op het gebied van wonen, huishouden en activiteiten van het dagelijks leven (ADL), zoals bij eten, drinken, aan- en uitkleden en bewegen. Deze werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd in de woonomgeving van de cliënt*, maar ook in bijvoorbeeld een verzorgingshuis, bij begeleid wonen, in het onderwijs of in de kinderopvang. De beginnend beroepsbeoefenaar voert vraaggericht ondersteunende taken uit. Ze heeft daarbij aandacht voor de zelfredzaamheid van de cliënt en naastbetrokkenen. Ze houdt rekening met afspraken in het zorg- en/of ondersteuningsplan en met de mogelijkheden, wensen en gewoonten van de cliënt en naastbetrokkenen. Ze maakt afspraken over wat de cliënt zelf doet en waarbij ondersteuning wordt geboden. De beginnend beroepsbeoefenaar zorgt ervoor dat de cliënt en naastbetrokkenen zoveel mogelijk zelf kunnen doen, indien nodig biedt ze daarbij ondersteuning. Informatie over de cliënt en de ondersteuning draagt ze over aan haar collega's.

* waar 'cliënt' staat, kan ook kind, jongere, oudere, bewoner, zorgvrager, leerling gelezen worden

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verbredend

Doorstroom

2. Uitwerking

D1-K1: Ondersteunen bij dagelijkse activiteiten in zorg en welzijn

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar voert uitvoerende, laagcomplexe werkzaamheden uit binnen het kader van gemaakte afspraken. In haar werkzaamheden past ze routines en standaardprocedures toe en maakt ze gebruik van basiskennis en vaardigheden om cliënten* passend te ondersteunen. De context waarin zij haar werkzaamheden uitvoert is overwegend stabiel. Als de situatie minder stabiel is en als er onvoorziene situaties optreden, draagt zij de situatie over aan een collega en/of leidinggevende. Zij weet met wie ze contact kan opnemen.

* waar 'cliënt' staat, kan ook kind, jongere, oudere, bewoner, zorgvrager, leerling gelezen worden

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft binnen het aangereikte takenpakket een zelfstandig uitvoerende rol. Zij werkt vraaggericht op basis van ontvangen instructies. Bij de uitvoering van haar werkzaamheden kan zij altijd terugvallen op haar leidinggevende of een collega. Zij draagt verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van haar eigen werkzaamheden en legt verantwoording af over haar werkzaamheden aan haar leidinggevende.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft basiskennis van de werkvelden en doelgroepen binnen zorg en welzijn
- heeft basiskennis van relevante ziektebeelden m.b.t. de doelgroepen
- heeft basiskennis van relevante wet- en regelgeving in de sector zorg en welzijn w.o. zorgprotocollen, Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- kan communiceren met cliënten en betrokkenen o.b.v. in de beroepscontext geldende gebruiken
- kan eenvoudige gesprekstechnieken toepassen
- kan de zelfredzaamheid van cliënten bevorderen
- kan basiskennis van eten en drinken m.b.t. de doelgroepen toepassen
- kan eet- en drinkgedrag van cliënten observeren en registreren
- kan relevante gegevens over de cliënt en de ondersteuning overdragen

D1-K1-W1: Ondersteunt bij wonen en huishouden

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar ondersteunt de cliënt* vraaggericht bij het huishouden. Zij spreekt op basis van het zorg- en/of ondersteuningsplan met de cliënt en naastbetrokkenen af welke werkzaamheden de cliënt en naastbetrokkenen zelf uitvoeren en welke ondersteuning wordt geboden. Zij zorgt ervoor dat de cliënt zoveel mogelijk de werkzaamheden zelf kan doen en ze biedt daarbij indien nodig ondersteuning. Ze voert alleen werkzaamheden uit die zijn afgesproken.

Ze draagt informatie over de cliënt en de geboden ondersteuning over aan haar collega's.

* waar 'cliënt' staat, kan ook kind, jongere, oudere, bewoner, zorgvrager, leerling gelezen worden

Resultaat

De cliënt is volgens gemaakte afspraken vraaggericht ondersteund bij wonen en huishouden. Relevante gegevens zijn overgedragen.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Stelt gerichte vragen aan de cliënt en/of naastbetrokkenen om wensen, behoeften en mogelijkheden te achterhalen
- Stimuleert de cliënt om werkzaamheden zelf uit te voeren
- Voert werkzaamheden volgens afspraken en richtlijnen doelgericht en effectief uit
- Past de materialen en middelen juist en doeltreffend toe

De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Instructies en procedures opvolgen, Begeleiden

D1-K1-W2: Ondersteunt bij activiteiten van het dagelijks leven (ADL)

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar ondersteunt de cliënt* vraaggericht bij activiteiten van het dagelijks leven (ADL), zoals eten, drinken, aan- en uitkleden en bewegen. Zij gaat na wat de afspraken zijn in het zorg- en/of ondersteuningsplan m.b.t. de ADL van de cliënt en biedt op basis daarvan ondersteuning. Zij draagt er aan bij dat de cliënt zoveel mogelijk zelf kan doen.

Ze draagt informatie over de cliënt en de geboden ondersteuning over aan haar collega's.

* waar 'cliënt' staat, kan ook kind, jongere, oudere, bewoner, zorgvrager, leerling gelezen worden

Resultaat

De cliënt is volgens gemaakte afspraken vraaggericht ondersteund bij activiteiten van het dagelijks leven (ADL). Relevante gegevens zijn overgedragen.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Stelt gerichte vragen aan de cliënt en/of naastbetrokkenen om wensen, behoeften en mogelijkheden te achterhalen
- Kiest passende middelen, materialen en methoden
- Gaat doelmatig en efficiënt om met materialen en middelen
- Gaat volgens afspraak en richtlijnen om met het mogelijke spanningsveld tussen wensen van de cliënt, de werkplanning en de afspraken
- Signaleert adequaat veranderingen in de behoeften, het gedrag en de gemoedstoestand van de cliënt
- Handelt effectief volgens protocol en instructie

De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Materialen en middelen inzetten, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Instructies en procedures opvolgen